

industriell art. Dette vil dog antagelig lettere kunne lade sig gøre på lokal (kommunal) basis ved samarbejde med stedlige virksomheder fremfor ved de forholdsvis afsides beliggende arbejdstekniske ungdomsskoler. Der henvises herom nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 3.

Hvor der i overensstemmelse med foranstående af stat, kommuner, foreninger el. lign. drives ungdomsforanstaltninger, der kombinerer beskæftigelse og uddannelse, bør der være mulighed for inden for lovens rammer at give det timetal, der medgår til arbejde, forskellig vægt i forhold til undervisningstimerne under hensyntagen til dels situationen på arbejdsmarkedet og dels til arten af den undervisning, der gives på foranstaltningen; ligeledes bør der være mulighed for ved denne slags foranstaltninger at kunne suspendere arbejdet helt under korte koncentrerede kurser, når det er nødvendigt af hensyn til elevernes tilegnelse af stoffet eller for at udnytte særligt tilkaldte instruktører eller af andre grunde. Der henvises nærmere til bemærkningerne til lovforslagets § 4.

I de senere år har man på de arbejdstekniske ungdomsskoler foretaget en omlægning og udbygning af den uddannelse, der tilbydes eleverne. Man har efterhånden fundet frem til dels en grundundervisning med direkte sigte på senere deltagelse i de forskellige kurser ved skolerne og på elevernes placering i erhvervslivet (jfr. bilag 2 til lovforslaget) dels til et industrikursus, der med et sammenspil mellem teori og praktik forbereder eleverne til industrielt arbejde. *Denne udvikling falder i tråd med de forslag, der senere er fremsat af kommissionen om uddannelse af ikke-faglærte arbejdere.*

I det samtidig forelagte forslag til lov om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere er der i overensstemmelse med kommissionsbetænkningen foreslået opbygget rammerne for et nyt uddannelsessystem, der principielt skal kunne udnyttes af alle voksne ikke-faglærte arbejdere over 18 år.

Ud fra det synspunkt, at der bør være en nøje sammenhæng mellem tilrettelæggelsen af uddannelsesmuligheder for de unge og de noget ældre arbejdere, har kommissionen imidlertid i kap. XI i sin betænkning beskæftiget sig med erhvervsbetonet undervisning af unge mellem 14 og 18 år; denne undervisning foreslår man i alt væsentligt gennemført dels inden for rammerne af den udvidede folkeskole dels inden for den særlige lov om ungdomsundervisning m. v.; der er fremsat særskilt forslag om revision af denne sidstnævnte lovgivning. I kap. XII i sin betænkning har kommissionen endvidere fremsat særlige bemærkninger

om aldersgruppen 18-23 årige. Kommissionen finder, at en række særlige forhold vil gøre sig gældende, når det foreslåede nye uddannelsessystem skal tilpasses til denne aldersgruppe, og man har i betænkningen forudsat, at der med henblik herpå tilvejebringes mulighed for, at det offentlige på grundlag af ungdomsarbejdsloshedsloven kan gøre en særlig indsats såvel på de arbejdstekniske ungdomsskoler som på anden måde.

Man har fremhævet, at disse unge mennesker har lagt mindre rutine og praktisk erfaring end deres ældre kolleger, og at de er indstillede på eventuelt at skifte arbejde og erhvervsområde gentagne gange i de nærmeste år. Man mener derfor, at der for disse aldersgrupper bør tilrettelægges en forholdsvis bred, praktisk-teoretisk grundlæggende uddannelse, der fører ind i flere felter (brancher) — og som indeholder elementer fra flere af de særlige uddannelser for disse felter (brancher). Formålet hermed må være dels at give de unge et overblik over deres muligheder for senere beskæftigelse og dels at give dem en viden og nogle færdigheder, der kvalificerer dem til at gå ind i de ældre arbejders uddannelse uden at skulle gennemgå hele den for disse tilrettelagte undervisning fra grunden.

Regeringen kan tiltræde disse synspunkter. Hertil kommer, at efterhånden som der indføres mere erhvervsbetonet stof i undervisningen i folkeskolens 8. og 9. klasser, og efterhånden som der inden for ungdomsskolen skabes sådanne varierende undervisningsformer, at den med fordel kan følges af unge — hvad enten de er gået ud af 7., 8. eller 9. klasse — vil der være tilvejebragt bedre overgangsled mellem skole og egentlig erhvervsuddannelse for dem, der benytter sig af disse tilbud. Blandt de unge, der ikke får en læreplads og ikke søger ind i en anden af de eksisterende systematiske uddannelser, vil der imidlertid fortsat være et meget stort antal, som af forskellige grunde — personlige, økonomiske, geografiske o. s. v. — går ud af folkeskolens 7. klasse og ikke har haft lejlighed til at indhente det forsømte inden for ungdomsskolens rammer. Det vil være en socialt og pædagogisk betydningsfuld opgave at tilrettelægge for disse unge, når de har passeret 18 års alderen, et undervisningsstof og en uddannelsesform, der passer til deres arbejdsmæssige situation og til deres alderstrin, således at de kan komme på højde med deres kammerater. Bl. a. med sigte herpå er det i forslaget til lov om erhvervs-mæssig uddannelse af ikke-faglærte arbejdere (jfr. bl. a. § 5, stk. 3) forudsat, at brancheudvalgene er opmærksomme på, om der med fordel kan tilrettelægges en grunduddannelse